

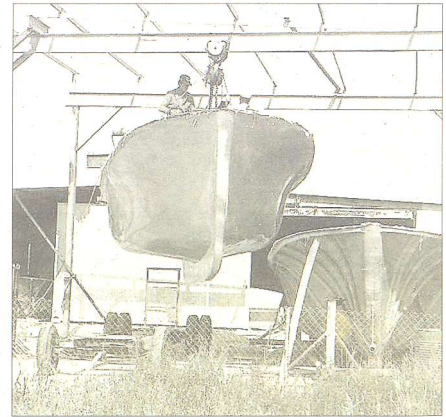
Reportatge

Andrea Capilla

Astilleros Nicolau, quatre generacions dedicades a la navegació

100 anys jugant a navegar

El cicle de Conferències sobre 'La mar de l'Ebre' al Museu de la Ràpita ens transporta als Astilleros Nicolau, una empresa dedicada a la construcció d'embarcacions que celebra 100 anys des de la seua obertura. Aquestes drassanes porten quatre generacions dedicant-se tant a la construcció i la reparació de vaixells com a la navegació.

Imatges antigues de l'arxiu d'Astilleros Nicolau. A l'esquerra, construcció del veler Teresa (1918). A la dreta, una altra imatge antiga d'un vaixell construït per la drassana.

L'1 d'octubre de 1917, el rapitenc Miquel Nicolau Ferré iniciava la construcció del vaixell de cabotatge Teresa de los Alfaques. El vincle amb els vaixells i la navegació li venia de família: l'últim armador del Vapor Anita va ser Sebastià Albarca Nicolau, cosí germà de N. Ferré, i el seu germà era armador de bucs. El fet que a principis del s. XX no hi hagués ferreters amb tota classe de caragols, claus i eines de treball va ser la causa que el fill gran del constructor Ferré, Miquel Nicolau Castell, fos ferrer per "assegurar-se que no li faltarien aquests materials", constata Miquel Nicolau Altés, net del constructor d'embarcacions. Després de fer el servei militar i casar-se, N. Castell va obrir un taller al costat de la drassana del seu pare per donar-se servei i continuïtat.

"Construir barques em vé des que era un nen: a la drassana del iaio Miquel, feia petites barques de fusta", recorda entre rialles N. Altés. Tot i la passió per la construcció d'embarcacions i el desig dels seus pares perquè estudiés enginyeria industrial a Barcelona, N. Altés va decidir treballar al costat del seu pare,

on va aprendre mecànica, soldadura, així com a utilitzar màquines del taller. Després, N. Altés va fer uns cursos a la fàbrica Condiesel de Barcelona sobre motors dièsel, va titular-se en mecànica naval i es va fer patró.

Als seus 17 anys es van traslladar a Barcelona per treballar per a la fàbrica de motors dièsel Larran, però no hi van estar gaire temps, ja que, segons N. Altés, "els clients d'aquí ens reclamaven i vam tornar a obrir el taller. En aquell moment érem representants dels motors Larran de dièsel". Anys més tard, un dels propietaris de la fàbrica, es va jubilar i els Nicolau van comprar-li una part de l'empresa "i ens vam convertir en Larran i vam subministrar peces de recanvi arreu d'Espanya, inclús a l'armada espanyola", detalla N. Altés.

TRANSICIÓ Coincidint amb l'arribada de les companyies petroleres, els Astilleros Nicolau van crear unes màquines que pujaven la xàrcia al vaixell sense requerir força humana: les 'xorradores'. Segons N. Altés, "vam ser pioners

en aquestes màquines tant al municipi com a tota la costa. Avui dia, pràcticament totes les barques en tenen". Les xorradores van tenir molt d'èxit, ja que requerien menys esforç dels pescadors, més capacitat de xarxa i podien pescar a més profunditats.

El 1983 N. Altés va emprendre l'aventura de tornar a construir embarcacions, "però no era moment de fer barques de fusta, sinó de polièster reforçat en fibra de vidre", explica. Els vaixells de fusta costava mantenir-los, pesaven més, no agafaven gaire velocitat i consumien més combustible. Davant d'això, N. Altés va apostar per aquest nou material i per fer barques de pesca més modernes, eficients, veloces, per tal de reduir el consum. Des d'aquest any fins al 2007, moment que es jubila, N. Altés va construir 280 embarcacions.

DE LA CRISI FINS AVUI Actualment, Miquel Nicolau Salido, fill de N. Altés i enginyer naval, és el director i gerent de l'empresa. Les naus, situades a la carretera cap al Poblet, ocupen

2.800 m² i compten amb 20.000 m² addicionals de terreny davant del mar. N. Salido es va incorporar el 2007 de forma permanent a l'empresa i ha fet front a la crisi i a la retirada de les subvencions europees per a la construcció de noves embarcacions. Durant aquest període han fet diversos cursos de formació i han buscat alternatives com les noves formes de construcció, les xarxes socials, les pàgines web i la renovació de la marca comercial.

"També ens hem internacionalitzat: hem estat 14 vegades a l'Àfrica i 2 a Llatinoamèrica", explica N. Salido. En els últims anys han trobat feina a les muscleres de la Badia dels Alfaques i del Fangar, on han construït 35 plataformes més lleugeres i amb més capacitat de càrrega. Ara, també participen en projectes per construir embarcacions de passatge, de pesca, així com renovar grans embarcacions. La data per commemorar el centenari encara no està posada, esperaran que la situació sociopolítica actual es calme per atorgar el reconeixement necessari a la família Nicolau. ■